

OBWIESZCZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 5 października 1974 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 marca 1973 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych.

1. Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 1974 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 30, poz. 173) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 marca 1973 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. z 1973 r. Nr 7, poz. 50 i z 1974 r. Nr 30, poz. 173) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania tekstu jednolitego i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia nie obejmuje następujących przepisów:

1) § 36 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 marca 1973 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 7, poz. 50) w brzmieniu:

„§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 marca 1973 r.”,

2) § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 1974 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 30, poz. 173) w brzmieniu:

„§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1974 r.”

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

w z. Z. Kaczmarek

Załącznik do obwieszczenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 5 października 1974 r. (poz. 228).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 marca 1973 r.

w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych.

W wyniku uchwały VII Plenum KC PZPR o skoordynowaniu wszelkich działań zmierzających do przyjęcia kompleksowego systemu wychowawczego, tworzenia odpowiednich warunków dla jego realizacji oraz rozwiązywania wszelkich problemów związanych z życiem i pracą młodzieży zgodnie z socjalistyczną zasadą jedności praw i obowiązków, Rada Ministrów na podstawie art. 50 ust. 2 i art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 191) zarządza, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Pomoc materialną dla studentów stanowią:

- 1) stypendia:
 - a) zwyczajne i fundowane,
 - b) premie zwyczajne i specjalne premie naukowe,
- 2) nagrody okresowe,
- 3) nagrody za uzyskanie dyplomu z wyróżnieniem,
- 4) zasiłki losowe,
- 5) zasiłki zwrotne dla dyplomantów,
- 6) zasiłki rzeczowe,
- 7) uprawnienia do korzystania z domów i stołówek studenckich,
- 8) zasiłki rodzinne,
- 9) dopłaty do kwater.

§ 2. 1. Pomoc materialna udzielana jest studentom ze środków przewidzianych w częściach budżetu Państwa, obejmujących szkoły wyższe, ze środków własnych jednostek gospodarki uspołecznionej oraz Polskiej Akademii Nauk.

2. Środki na pomoc materialną dla studentów przekazywane są przez jednostki gospodarki uspołecznionej i Polską Akademię Nauk szkole wyższej, za której pośrednictwem realizowane są wszystkie formy pomocy materialnej.

§ 3. 1. Pomoc materialną cofa się, jeżeli student przestał odpowiadać warunkom wymaganym do jej przyznania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do studenta pobierającego stypendium fundowane, jeżeli przestał on odpowiadać warunkom określonym w § 7 ust. 3.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do studenta pobierającego stypendium zwyczajne, jeżeli przestał on odpowiadać warunkom określonym w § 7 ust. 1, ale wysokość dochodu netto na jedną osobę w jego rodzinie nie przekracza miesięcznie kwoty 2000 zł. W tym wypadku otrzymywane przez studenta stypendium zwyczajne obniża się o kwotę nadwyżki tego dochodu powyżej 1400 zł, do wysokości nie niższej jednak niż 200 zł.

§ 4. 1. W razie korzystania przez studenta z pomocy materialnej na podstawie nieprawdziwych danych, cofa się przyznana pomoc.

2. Równowartość pobranej na podstawie nieprawdziwych danych pomocy materialnej przypisuje się studentowi do zwrotu.

3. W stosunku do studenta świadomie korzystającego z nieprawdziwych danych powinno być wszczęte w trybie obowiązujących przepisów postępowanie dyscyplinarne

§ 5. Decyzje organów szkoły wyższej w zakresie przyznawania i wstrzymywania pomocy materialnej oraz jej wysokości i rodzaju, a także zwrotu pobranych z tego tytułu kwot podejmowane są w oparciu o opinie i wnioski organu samorządu studenckiego.

Rozdział 2

Zasady przyznawania i wysokość poszczególnych rodzajów pomocy materialnej.

§ 6. 1. Stypendia zwyczajne lub fundowane są pomocą dla studenta przewidzianą na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów:

- 1) zakwaterowania,
- 2) żywienia,
- 3) niezbędnych pomocy naukowych oraz
- 4) innych wydatków.

2. Stypendia zwyczajne są przyznawane ze środków szkoły wyższej, a stypendia fundowane ze środków jednostek gospodarki uspołecznionej.

§ 7. 1. O stypendium zwyczajne może ubiegać się student pochodzący z rodziny, w której dochód netto na jedną osobę nie przekracza miesięcznie 1400 zł.

2. Student pobierający stypendium zwyczajne jest obowiązany do zgłoszenia w szkole wyższej zaistniałych zmian w sytuacji materialnej, będącej podstawą do przyznawania mu stypendium.

3. O stypendium fundowane może ubiegać się student, w razie gdy:

- 1) przyszłym miejscem jego pracy będzie zakład położony w mieście wyłączonej z województwa lub w mieście wojewódzkim — jeżeli pochodzi z rodziny, w której dochód netto na jedną osobę nie przekracza 1400 zł miesięcznie,
- 2) przyszłym miejscem jego pracy będzie zakład położony w miejscowości nie wymienionej w pkt 1 — jeżeli pochodzi z rodziny, w której dochód netto na jedną osobę nie przekracza 2000 zł miesięcznie.

4. Wyjątkowo studentowi może być przyznane na dany semestr (trymestr), rok lub okres studiów stypendium zwyczajne lub fundowane, pomimo że dochód netto

na jedną osobę w rodzinie studenta przekracza kwoty określone w ust. 1 i 3, jeżeli przyznanie stypendium uzasadnione jest szczególną sytuacją rodzinną lub zdrowotną.

§ 8. 1. Stypendium zwyczajne wynosi od 600 do 1200 zł miesięcznie, z wyjątkiem stypendium, o którym mowa w § 3 ust. 3.

2. Stypendium zwyczajne w maksymalnej wysokości powinno być przyznane studentowi pochodzącemu z rodziny, w której dochód netto na jedną osobę nie przekracza 600 zł miesięcznie.

3. Studentowi nie posiadającemu rodziców lub innych osób zobowiązanych do alimentacji może być przyznane stypendium zwyczajne wyższe niż 1200 zł miesięcznie.

§ 9. 1. Stypendium fundowane otrzymuje student, który zawarł z jednostką gospodarki społecznej umowę o stypendium fundowane.

2. Stypendium fundowane wynosi w zależności od położenia przyszłego miejsca pracy:

- 1) w miastach wyłączonych z województw i w miastach wojewódzkich 800 zł,
- 2) w pozostałych miejscowościach 1200 zł.

3. Przepis § 8 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. Stypendium fundowane, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, może być w wypadkach określonych przez Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych podwyższone do 200%.

5. Student pobierający stypendium fundowane obowiązany jest po ukończeniu studiów podjąć pracę zgodnie z zawartą umową.

§ 10. Szkoły wyższe powinny uwzględniać wnioski jednostek fundujących stypendia w zakresie tematów prac dyplomowych lub magisterskich podejmowanych przez studentów pobierających stypendia oraz wnioski w zakresie odbywania przez nich praktyk.

§ 11. 1. Stypendia zwyczajne i fundowane wypłaca szkoła wyższa przez okres 10 miesięcy w roku.

2. Student nie posiadający rodziców lub innych osób zobowiązanych do alimentacji może otrzymywać stypendium, o którym mowa w ust. 1, przez okres 12 miesięcy w roku.

3. Rektor może przedłużyć okres pobierania stypendium zwyczajnego lub fundowanego studentowi wykonującemu nieodpłatnie w czasie wakacji pracę dla szkoły wyższej.

4. Stypendium zwyczajne i fundowane może być na wniosek studenta wypłacone również w okresie odbywania płatnej praktyki zamiast wynagrodzenia za tę praktykę. Stypendium wypłacane w okresie praktyki nie jest objęte okresem ustalonym w ust. 1.

§ 12. 1. Student może otrzymać stypendium zwyczajne lub fundowane w okresie powtarzania roku szkolnego, jeżeli przyczyną powtarzania była dłuższa choroba lub wypadek losowy albo jeżeli stypendium jest jedynym źródłem utrzymania studenta.

2. Stypendium zwyczajne lub fundowane może również otrzymać studentka w okresie powtarzania roku szkolnego, jeżeli przyczyną powtarzania było urodzenie dziecka.

§ 13. 1. Premie zwyczajne i specjalne premie naukowe przysługują studentom pobierającym stypendia zwy-

czajne lub fundowane i wypłacane są łącznie z tymi stypendiami przez okres 10 miesięcy w roku.

2. Przepisy § 11 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 14. 1. Premię zwyczajną otrzymuje student, który w semestrze (trymestrze) poprzedzającym jej przyznanie osiągnął średnią ocen nie niższą niż 3,6. Wysokość premii zwyczajnej, w zależności od uzyskanych ocen, wynosi od 200 do 500 zł miesięcznie.

2. Premię zwyczajną otrzymuje również student pierwszego semestru (trymestru) pierwszego roku studiów będący laureatem szczebla centralnego olimpiady przedmiotowej lub Turnieju Młodych Mistrzów Techniki.

§ 15. 1. Specjalne premie naukowe związane z imionami wielkich uczonych i twórców, zasłużonych dla rozwoju oświaty, nauki lub kultury narodowej, przyznawane są przez rektora lub Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk.

2. Specjalne premie naukowe są wrazem szczególnego uznania i wyróżnienia oraz pomocą dla studentów wyższych lat studiów, osiągających bardzo dobre wyniki w nauce. Premie te otrzymywać mogą studenci szczególnie uzdolnieni, uczestniczący w pracach badawczych instytutu lub zakładu naukowego, wyróżniający się wśród studentów swoją postawą społeczno-polityczną, którzy w semestrze (trymestrze) poprzedzającym jej przyznanie osiągnęli średnią ocen nie niższą niż 4,5.

3. Specjalna premia naukowa wynosi 1000 zł miesięcznie.

4. Przyznanie studentowi specjalnej premii naukowej wstrzymuje wypłatę premii zwyczajnej.

§ 16. 1. Nagroda okresowa (semestralna, trymestralna) jest wyróżnieniem za dobre postępy oraz zachętą do osiągnięcia lepszych wyników w nauce dla studenta, który nie korzysta ze stypendium.

2. Nagrodę okresową może otrzymać student, jeżeli w okresie poprzedzającym jej przyznanie osiągnął średnią ocen nie niższą niż 4.

3. Przepis § 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 17. 1. Wysokość nagrody okresowej wynosi:

- 1) przy semestralnej organizacji procesu dydaktycznego od 1000 do 1500 zł,
- 2) przy trymestralnej organizacji procesu dydaktycznego od 650 do 1000 zł.

2. Na wydziałach lub latach studiów, na których nie ma okresowej sesji egzaminacyjnej, mogą być przyznawane nagrody okresowe w wysokości dwukrotnie wyższej niż przewidziane przy semestralnej organizacji procesu dydaktycznego.

§ 18. W szczególnych wypadkach studentowi jednego z ostatnich dwóch lat studiów, który osiąga bardzo dobre wyniki w nauce, odznacza się wybitnymi zdolnościami, wykazuje się dobrymi wynikami w pracach badawczych i wdrożeniowych, wyróżnia się swoją postawą i działalnością polityczno-społeczną, a w semestrze (trymestrze) poprzedzającym przyznanie nagrody osiągnął średnią oceną nie niższą niż 4,5, może być przyznana — jako specjalna — nagroda okresowa w wysokości do 2500 zł w systemie semestralnym lub do 1700 zł w systemie trymestralnym.

§ 19. 1. Premie zwyczajne, specjalne premie naukowe i nagrody okresowe są wypłacane ze środków szkoły wyższej.

2. Specjalne premie naukowe i nagrody okresowe przyznane przez Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk są wypłacane ze środków Akademii.

§ 20. Student, który uzyskał w terminie ustalonym w planie studiów dyplom ukończenia szkoły wyższej z wyróżnieniem, otrzymuje nagrodę w wysokości 3000 zł.

§ 21. 1. Zasiłek losowy jest formą doraźnej pomocy dla studenta, który przejściowo znalazł się w trudnych warunkach materialnych.

2. Zasiłek losowy jest bezzwrotny i może być przyznawany w wysokości nie przekraczającej kwoty 1000 zł rocznie.

3. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, określonych przez Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, zasiłek losowy może być przyznany w kwocie wyższej niż 1000 zł.

§ 22. 1. Student, któremu przedłużono termin złożenia egzaminu dyplomowego lub magisterskiego, może ubiegać się o przyznanie zasiłku zwrotnego na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

2. Zasiłek zwrotny wypłacany jest ze środków szkoły wyższej i wynosi miesięcznie 600 zł.

3. Student pobierający zasiłek zwrotny obowiązany jest po ukończeniu studiów do zwrotu pobranych kwot.

§ 23. 1. Studentowi posiadającemu na utrzymaniu dzieci, którego współmałżonek nie pracuje, przysługuje zasiłek rodzinny na dzieci w wysokości określonej w przepisach o zasiłkach rodzinnych.

2. W razie urodzenia się dziecka studentowi, którego współmałżonek nie pracuje, przysługuje jednorazowy zasiłek w wysokości do 450 zł.

§ 24. 1. Zasiłek rzeczowy polega na nieodpłatnym przekazaniu studentowi przedmiotów niezbędnych przy wykonywaniu zajęć szkolnych.

2. Ministrowie, którym podlegają szkoły wyższe, określają w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki i Ministrem Finansów wartość zasiłków rzeczowych, warunki ich przyznawania oraz kierunki studiów, na których mogą one być przyznawane.

§ 25. Studenci mogą korzystać odpłatnie z wyżywienia w stołówkach studenckich i zakwaterowania w domach studenckich.

§ 26. W razie braku możliwości zapewnienia miejsca w domu studenckim studentowi zameldowanemu na stały pobyt w miejscowości, z której codzienny dojazd do szkoły byłby niemożliwy lub w znacznym stopniu utrudniałby wywiązywanie się z obowiązków studenta, może być przyznana dopłata w wysokości 300 zł miesięcznie z tytułu wynajmowanej kwatery ze środków przeznaczonych na pomoc materialną.

Rozdział 3

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 27. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w uzgodnieniu z Ministrem Finansów i z ministrami, którym podlegają szkoły wyższe, może zmienić średnią

ocen upoważniającą do otrzymania premii zwyczajnych oraz nagród okresowych.

§ 28. 1. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrem Finansów oraz w uzgodnieniu z ministrami, którym podlegają szkoły wyższe, określa szczegółowe zasady i tryb przyznawania, wypłacania, wstrzymywania i cofania stypendiów i pozostałych form pomocy materialnej, a także warunki i zasady odpłatności za korzystanie z kwater w domach studenckich i z wyżywienia w stołówkach studenckich oraz ustala stawki żywieniowe dla tych stołówek.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrami Handlu Wewnętrznego i Usług oraz Finansów i w uzgodnieniu z ministrami, którym podlegają szkoły wyższe, określa warunki korzystania w szczególnie uzasadnionych wypadkach przez studentów z wyżywienia w zakładach gastronomicznych sieci otwartej oraz ustala stawki żywieniowe dla studentów w tych zakładach.

3. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej wydaje przepisy określone w ust. 1 w odniesieniu do studentów wyższych szkół morskich w porozumieniu z Ministrami Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Finansów, a przepisy określone w ust. 2 — w porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Handlu Wewnętrznego i Usług.

§ 29. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Finansów określa zasady przyznawania i wysokość stypendiów dla studentów akademii medycznych, którzy przed podjęciem studiów wykonywali zawody felczera i pielęgniarki.

§ 30. Minister Spraw Wewnętrznych może ustalić, w zależności od potrzeb, inny system pomocy materialnej dla studentów podległych mu szkół.

§ 31. 1. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa:

- 1) wypadki, w których stypendysta będzie mógł być zwolniony od obowiązku przewidzianego w umowie stypendialnej,
- 2) wytyczne w zakresie zmiany jednostki fundującej oraz odroczenia obowiązku wynikającego z umowy stypendialnej,
- 3) wypadki, w których stypendium fundowane określone w § 9 ust. 2 pkt 2 może być podwyższone do 20%.

2. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa w porozumieniu z Ministrem Finansów prawa i obowiązki jednostek fundujących stypendia, warunki, jakim powinny odpowiadać te jednostki, oraz prawa i obowiązki studentów pobierających stypendia fundowane.

3. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa w porozumieniu z ministrami, którym podlegają szkoły wyższe, zasady ustalania planów rozdziału stypendiów fundowanych na kierunkach studiów nie objętych przepisami ustawy o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych.

4. Minister Finansów określa:

- 1) środki, z których jednostki gospodarki uspołecznionej mogą fundować stypendia, oraz tryb ich gromadzenia i wydatkowania,

2) tryb ewidencji oraz poboru podlegających zwrotowi należności z tytułu udzielonej studentowi pomocy materialnej.

5. Minister Finansów zwiększy wydatki budżetowe na cele socjalne i wychowawcze szkół wyższych o równowartość wpływów z opłat za kwatery w domach studenckich, uzyskiwanych od studentów, którzy przed wejściem w życie przepisów rozporządzenia nie korzystali ze stypendium mieszkaniowego. Zasady wykorzystywania środków na te cele określa Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 32. 1. Studenci, którym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia przyznano stypendium zwyczajne lub fundowane, pobierają to stypendium w wysokości określonej w rozporządzeniu dla stypendiów zwyczajnych lub fundowanych.

2. Studenci, którym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia przyznano stypendium naukowe, pobierają to stypendium w tej samej wysokości i według dotychczasowych zasad, nie dłużej niż do końca roku akademickiego 1972/73.

3. Studenci, którym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia przyznano stypendium naukowe łącznie ze stypendium zwyczajnym lub fundacji robotniczej, otrzymują stypendium naukowe w tej samej wysokości i według dotychczasowych zasad, nie dłużej jednak niż do końca roku akademickiego 1972/73, a stypendium zwyczajne lub fundacji robotniczej otrzymują według zasad określonych w ust. 1 i 5.

4. W razie uzyskania przez studentów, o których mowa w ust. 2 i 3, specjalnej premii naukowej wypłata stypendium naukowego ulega wstrzymaniu.

5. Studenci, którym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia przyznano stypendia fundacji robotniczej, pobierają te stypendia według dotychczasowych zasad.

§ 33 Przepisy rozporządzenia nie mają zastosowania do studentów cudzoziemców oraz do studentów odbywających studia dla pracujących.

§ 34. Ministrowie, którym podlegają szkoły wyższe, zobowiązani są do systematycznego sedzenia funkcjonowania systemu pomocy materialnej i dokonywania okresowych analiz i ocen w celu jego doskonalenia.

§ 35 Przepisy rozporządzenia dotyczące ministrów, którym podlegają szkoły wyższe, stosuje się odpowiednio do Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki, a przepisy dotyczące ministrów, którym podlegają jednostki fundujące stypendia — do kierowników urzędów centralnych.

§ 36. 1. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1969 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 17, poz. 125).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia.

§ 37. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrom Finansów, Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz innym ministrom, którym podlegają szkoły wyższe, ministrom, którym podlegają jednostki fundujące stypendia, Sekretarzowi Naukowi Polskiej Akademii Nauk oraz organom administracji państwowej stopnia wojewódzkiego i powiatowego.